

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2.12.2015
COM(2015) 594 final

2015/0274 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE
a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2015) 259 final}
{SWD(2015) 260 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. Háttér-információk

Az Európai Unió gazdasága jelentős mennyiségű potenciális másodnyersanyagtól esik el, amelyek a különböző hulladékáramokban találhatók. Az EU-ban 2013-ban összesen mintegy 2,5 milliárd tonna hulladék képződött, ebből 1,6 milliárd tonna nem került sem újrahasználatra, sem újrafeldolgozásra, és ezáltal elveszett az európai gazdaság számára. A becslések szerint további 600 millió tonna hulladékot lehetett volna újrahasználni vagy újrafeldolgozni. Például az Unióban képződő települési hulladéknak mindössze 43 %-a került újrafeldolgozásra, a többit vagy hulladéklerakókban helyezték el (31 %), vagy elégették (26 %). Az EU így komoly lehetőségeket szalaszt el az erőforrás-hatékonyság javítása és a valóban körforgásos gazdaság kialakítása szempontjából.

Ezenkívül a hulladékgazdálkodás tekintetében nagy különbségek tapasztalhatók az Unió egyes tagállamai között. 2011-ben hat tagállamnak sikerült 3 % alá szorítania a hulladéklerakókba kerülő települési hulladék részarányát, miközben 18 tagállam esetében ez az arány 50 % felett volt, bizonyos esetekben pedig a 90 %-ot is meghaladta. Ezeket a különbségeket sürgősen meg kell szüntetni.

A hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv¹, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv², a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv³, az elhasznált járművekről szóló 2000/53/EK irányelv⁴, az elemekről és akkumulátorokról, valamint a hulladékelemekről és -akkumulátorokról szóló 2006/66/EK irányelv⁵, valamint az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2012/19/EU irányelv⁶ módosítására irányuló javaslatok a körforgásos gazdaságról szóló csomag részét képezik, akárcsak a „Az anyagkörforgás megvalósítása – A körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv” című bizottsági közlemény is tartalmazza.

1.2. A javaslat okai és céljai

Az elmúlt időszak tendenciái arra engednek következtetni, hogy az erőforrás-hatékonyság területén további javulás érhető el, és ez komoly gazdasági, környezeti és társadalmi előnyökkel járhat. A hulladék erőforrásként való kezelése alapvető eszköze az erőforrás-hatékonyság növelésének és egy valóban körforgásos gazdaság létrehozásának.

Az elmúlt időszakban a hulladékgazdálkodási gyakorlat javítása, az újrafeldolgozási folyamatokra irányuló innováció ösztönzése, a hulladéklerakók igénybevételének korlátozása és a fogyasztói magatartás megváltoztatása szempontjából a legfontosabb mozgatórugó az uniós hulladékgazdálkodási jogszabályokban szereplő, jogilag kötelező célértékek előírása

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. november 19-i 2008/98/EK irányelve a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 1994. december 20-i 94/62/EK irányelve a csomagolásról és a csomagolási hulladékról (HL L 365., 1994.12.31., 10. o.).

³ A Tanács 1999. április 26-i 1999/31/EK irányelve a hulladéklerakókról (HL L 182., 1999.7.16., 1. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2000. szeptember 18-i 2000/53/EK irányelve az elhasznált járművekről (HL L 269., 2000.10.21., 34–43. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. szeptember 6-i 2006/66/EK irányelve az elemekről és akkumulátorokról, valamint a hulladékelemekről és -akkumulátorokról, továbbá a 91/157/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 266., 2006.9.26., 1–14. o.).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2012. július 4-i 2012/19/EU irányelve az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól (HL L 197., 2012.7.24., 38–71. o.).

volt. A hulladékgazdálkodási politika továbbfejlesztése jelentős előnyökkel járhat, ezek közé sorolhatók a fenntartható növekedés, a munkahelyteremtés, a kisebb üvegházhatásúgáz-kibocsátás, a jobb hulladékgazdálkodási gyakorlatból eredő közvetlen megtakarítások és a tisztább környezet.

A 2008/98/EK irányelv módosítására irányuló javaslat annak kapcsán született, hogy most kell felülvizsgálni az említett irányelvben előírt hulladékgazdálkodási célértékeket. A javaslatok – amelyek a körforgásos gazdaságra vonatkozó jogszabálysomag részét képezik és a fent említett hat irányelvet módosítják – részben a Bizottság által 2014 júliusában előterjesztett, majd 2014 decemberében visszavont javaslatra épülnek. Összhangban vannak az erőforrás-hatékonysági úttervvvel⁷ és a hetedik környezetvédelmi cselekvési programmal⁸, amelyekben az Unió célul tűzte ki a hulladékhierarchia⁹ maradéktalan tiszteletben tartását valamennyi tagállamban, valamint a hulladéktermelés abszolút és egy főre jutó mennyiségének csökkentését, mindezekon keresztül pedig azt, hogy biztosítja a hulladék magas színvonalú újrafeldolgozását és az újrafeldolgozott hulladék – mint az Unió fontos, megbízható nyersanyagforrása – felhasználását. A javaslatok emellett az EU nyersanyag-politikai kezdeményezésének¹⁰ végrehajtásához is hozzájárulnak, valamint az élelmiszer-pazarlás megelőzésének kérdésével is foglalkoznak. Ezen túlmenően a javaslatok egyszerűsítik a hat irányelvben foglalt adatszolgáltatási követelményeket.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLAT EREDMÉNYEI

2.1. Tanulmányok

A javaslatok és a hozzájuk mellékelt hatásvizsgálat az EU hulladékjogi előírásainak végrehajtásával és továbbfejlesztésével kapcsolatos műszaki, társadalmi-gazdasági és költséghatékonysági szempontokat elemzik. A hatásvizsgálat egyik kiegészítése annak elemzésére készült, hogy a hatásvizsgálatban meghatározott főbb szakpolitikai alternatívák további változatai milyen potenciális következményekkel járhatnak.

2.2. Belső konzultáció

A Bizottságon belül egy, különféle bizottsági szolgálatokat (SG, ECFIN, GROW, CLIMA, JRC, és ESTAT) tömörítő hatásvizsgálati irányítócsoporthoz kísérté figyelemmel a jogalkotási javaslatok előkészítését.

2.3. Külső konzultáció

A Bizottság összeállította a megoldandó kérdések első indikatív listáját, majd 2013 februárjában megkezdődtek az első interjúk a főbb érdekelttekkel. A konzultáció minimumszabályait betartva 2013 júniusától szeptemberéig nyilvános internetes konzultáció is zajlott. A konzultációra 670 hozzászólás érkezett, ami mutatja az EU-ban folyó hulladékgazdálkodás iránti élénk lakossági érdeklődést, és tükrözi az EU e területre irányuló fellépésével kapcsolatos nagy elvárásokat. 2015 júniusa és szeptembere között külön konzultáció zajlott a tagállamokkal, valamint egy szélesebb konzultáció is folyt a körforgásos gazdaság tárgyában.

⁷ COM(2011) 571.

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. november 20-i 1386/2013/EU határozata a „Jólét bolygónk felélése nélkül” című, a 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról (HL L 354., 2013.12.28., 171. o.).

⁹ A hulladékhierarchia értelmében elsősorban a hulladékkeletkezés megelőzésére kell törekedni, ha pedig ez nem lehetséges, akkor az újrahasználatra vagy az újrafeldolgozásra; ha ez sem, akkor kerülhet sor az energetikai hasznosításra és az ártalmatlanításra (hulladéklerakóban való elhelyezésre vagy energia-visszanyerés nélküli égetésre).

¹⁰ COM(2008) 699 és COM(2014) 297.

2.4. Hatásvizsgálat

A 2014 júliusában elfogadott javaslat¹¹ előterjesztésével egyidejűleg a Bizottság közzétette a hatásvizsgálat eredményeit tartalmazó jelentését és ennek vezetői összefoglalóját is. A hatásvizsgálat – amely a felülvizsgált jogalkotási javaslatok tekintetében továbbra is az elemzés fő eszköze – az EU hulladékgazdálkodási gyakorlatának javítására adódó különböző szakpolitikai alternatívák legfontosabb környezeti, társadalmi és gazdasági hatásait értékeli. A legmegfelelőbb eszközök és célértékek kiválasztása érdekében, figyelemmel a költségek minimalizálása és az előnyök maximalizálása iránti igényre is, a vizsgálat során különböző mértékben ambiciózus lehetőségek értékelésére és az „alapforgatókönyvvel” való összevetésére került sor.

A Bizottság Hatásvizsgálati Testülete 2014. április 8-án kedvező véleményt nyilvánított a hatásvizsgálatról, de több ajánlást is megfogalmazott a jelentés finomhangolására. A testület kérte a probléma egyértelműbb meghatározását és az új közbenső célértékek megalapozottabb indokolását, a szubszidiaritás és az arányosság elve tükrében a hulladéklerakás tilalma és az összes tagállamra vonatkozó egységes célértékek melletti érvek megerősítését, valamint annak részletesebb magyarázatát, hogy a javaslat hogyan veszi figyelembe a tagállamok eltérő teljesítményét.

A hatásvizsgálat nyomán a Bizottság megállapította, hogy egyes alternatívák együttes alkalmazása a következő előnyökkel jár:

- csökkennek az adminisztratív terhek különösen a kisméretű létesítmények és vállalkozások számára, egyszerűbbé és jobbá válik a végrehajtás, és a célértékek mindenkor alkalmasak maradnak a kitűzött célok teljesítésének elősegítésére,
- nő a munkahelyek száma: 2035-ig 170 000 új munkahely jöhet létre közvetlen módon, és ezek többsége nem helyezhető át az EU-n kívülre,
- csökken az üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátása: 2015 és 2035 között több mint 600 millió tonna ÜHG kibocsátása lesz elkerülhető,
- az új szabályozás kedvezően befolyásolja az EU hulladékgazdálkodási és újrafeldolgozási ágazatának versenyképességét, valamint az EU feldolgozóiparának működését (a kiterjesztett gyártói felelősség rendszerének jobb működése, a nyersanyagokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos kockázatok csökkenése),
- nagyobb mennyiségű másodnyersanyag kerül vissza az EU gazdaságába, ami csökkenti az EU függőségét a nyersanyagimporttól.

A jogalkotási javaslattal együtt a Bizottság egy, a hatásvizsgálatot kiegészítő elemző feljegyzést is kibocsátott, amelyben további lehetőségeket és variációkat vizsgált meg azzal a céllal, hogy minden egyes tagállam kiinduló helyzetét figyelembe lehessen venni.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

3.1. A javaslat összefoglalása

Az EU hulladékjogi szabályozásának módosítására irányuló javaslatok legfontosabb elemei a következők:

- a fogalommeghatározások egymáshoz igazítása,
- a települési hulladék újrahasználatra való előkészítésére és újrafeldolgozására vonatkozó célérték 65 %-ra történő növelése 2030-ig,

¹¹ ¹¹COM(2014) 397.

- a csomagolási hulladék újrahasználatra való előkészítésére és újrafeldolgozására vonatkozó célérték megnövelése, valamint a célértékek egyszerűsítése,
- a települési hulladék hulladéklerakókban való elhelyezésének 10 %-ra történő fokozatos leszorítása 2030-ig,
- a melléktermékekre és a hulladéktátság megszűnésére vonatkozó jogi keret fokozottabb összehangolása és egyszerűsítése,
- a hulladékképződés – többek között az élelmiszer-pazarlás – megelőzésének és az újrahasználatnak az előmozdítására irányuló új intézkedések,
- a kiterjesztett gyártói felelősség minimumkövetelményeinek meghatározása,
- egy korai előrejelző rendszer bevezetése, amely az újrafeldolgozási célértékek teljesítését hivatott figyelemmel kísérni,
- a jelentéstételi kötelezettségek egyszerűsítése és ésszerűsítése,
- a szabályozás hozzáigazítása az EUMSZ-nek a felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokról szóló 290. és 291. cikkéhez.

3.2. Jogalap, fellépési jogosultság

A javaslatok hat irányelvet módosítanak, amelyek különböző típusú hulladékok vonatkozásában szabályozzák a hulladékgazdálkodást. A 2008/98/EK, az 1999/31/EK, a 2000/53/EK, a 2006/66/EK és a 2012/19/EU irányelv módosítására irányuló javaslatok az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdésén alapulnak, míg a 94/62/EK irányelv módosítására irányuló javaslatnak az EUMSZ 114. cikke a jogalapja.

A 2008/98/EK irányelv 11. cikkének (2) bekezdése értelmében legkésőbb 2020-tól a háztartási és ahhoz hasonló jellegű hulladék 50 %-át elő kell készíteni újrahasználatra vagy újrafeldolgozásnak kell alávetni, a nem veszélyes építési és bontási hulladéknak pedig 70 %-át elő kell készíteni újrahasználatra vagy újrafeldolgozásnak kell alávetni, illetve anyagában másképp hasznosítani kell. A 11. cikk (4) bekezdése értelmében a Bizottságnak ezeket a célértékeket legkésőbb 2014. december 31-ig meg kellett vizsgálnia abból a szempontból, hogy szükséges-e a szigorításuk, illetve – a környezeti, a gazdasági és a társadalmi hatások figyelembevételével – indokolt-e más hulladékáramokra is célértékeket meghatározni. A 9. cikk c) pontja értelmében a Bizottságnak az elérhető legjobb gyakorlat alapján 2014 végéig meg kellett határoznia a hulladékképződés megelőzésére és a gazdasági növekedés és a hulladékképződés által okozott környezeti hatások közötti összefüggés megszüntetésére vonatkozóan 2020-ig teljesítendő célokat, szükség esetén többek között a 29. cikk (4) bekezdésében említett mutatók felülvizsgálatára is sort kerítve. Végezetül a 37. cikk (4) bekezdése értelmében a Bizottságnak a 2014. december 12-én esedékes első jelentésében meg kellett vizsgálnia több különböző olyan intézkedés (köztük a bizonyos hulladékáramokra vonatkozó gyártói felelősségi rendszerek, célkitűzések és mutatók, valamint az újrafeldolgozáshoz, az anyagában történő hasznosításhoz és az energetikai hasznosításhoz kapcsolódó intézkedések) megállapításának lehetőségét, amely hozzájárulhat az 1. és a 4. cikkben megfogalmazott célkitűzések teljesítéséhez.

Az 1999/31/EK irányelv 5. cikkének (2) bekezdése három célértéket határoz meg annak érdekében, hogy a biológiailag lebontható települési hulladékból minél kevesebb kerüljön a hulladéklerakókba, és egyes hulladékáramok esetében tiltja a hulladéklerakók igénybe vételét. A biológiailag lebontható települési hulladékokra vonatkozó célértékek közül a legutolsót 2016. július 16-ra kell teljesíteniük a tagállamoknak. Az 5. cikk (2) bekezdése értelmében ezt a célértéket a környezetvédelem magas szintjének biztosítása érdekében a tagállamoknak az

előző két célérték teljesítése kapcsán szerzett gyakorlati tapasztalatai alapján 2014. július 16-ig felül kell vizsgálni és ennek alapján vagy változatlanul kell hagyni, vagy módosítani kell.

A 94/62/EK irányelv 6. cikkének (1) bekezdése a csomagolási hulladék hasznosítására és újrafeldolgozására vonatkozóan állapít meg célértékeket, amelyeket a 6. cikk (5) bekezdése értelmében ötévente felül kell vizsgálni a tagállamok gyakorlati tapasztalatai, a tudományos kutatás eredményei és az értékelési technikák (életciklus-értékelés, költség-haszon elemzés) területén bekövetkező fejlődés tükrében.

3.3. A szubszidiaritás és az arányosság elve

A javaslatok megfelelnek a szubszidiaritás és az arányosság elvének, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikke határoz meg. Arra korlátozódnak, hogy a közös célokat meghatározó keret lefektetésével módosítsák a fentiekben említett irányelveket, miközben lehetővé teszik, hogy a tagállamok szabadon döntsenek a végrehajtás konkrét módszereiről.

3.4. Magyarázó dokumentumok

A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az irányelvek átültetésével kapcsolatos információk minőségének javítása szükségessé teszi az irányelveket átültető tagállami intézkedéseket magyarázó dokumentumok benyújtását.

A hulladékjogi előírások tagállami átültetése az egyes tagállami közigazgatások felépítésétől függően gyakran erősen decentralizált módon történik, sok esetben regionális és helyi szintű szabályozás útján, illetve több különböző jogszabály révén. Emiatt lehetséges, hogy a módosított irányelvek átültetéséhez a tagállamoknak számos különböző országos, regionális és helyi szintű jogszabályt kell módosítaniuk.

A javaslatok hat különböző irányelvet módosítanak a hulladékgazdálkodás területén, és számos jogi kötelezettségre hatnak ki. Átfogó módon módosítják a 2008/98/EK, az 1999/31/EK és a 94/62/EK irányelvben előírt célértékeket, és egyszerűsítik a 2000/53/EK, a 2006/66/EK és a 2012/19/EU irányelvet. A hulladékjogi előírások komplex felülvizsgálatáról van tehát szó, amely potenciálisan számos különböző nemzeti jogszabályra kihat.

A módosított irányelvek új hulladékgazdálkodási célértékei szorosan kapcsolódnak egymáshoz, ezért gondos átültetést igényelnek nemzeti szinten, ezt követően pedig a nemzeti hulladékgazdálkodási rendszerekben kell őket érvényesíteni.

A javasolt rendelkezések a köz- és a magánszektor tagállami szereplőinek igen széles körére vannak kihatással, valamint nagyban befolyásolják a hulladékgazdálkodási infrastruktúrát érintő jövőbeli beruházásokat. Az új szabályozás teljes és helyes átültetése nélkülözhetetlen a kitűzött célok teljesítéséhez (az emberi egészség és a környezet védelme, az erőforrás-hatékonyság növelése, a belső piac működésének biztosítása, az EU-n belüli kereskedelmet és piaci versenyt akadályozó tényezők kialakulásának megelőzése).

A magyarázó dokumentumok benyújtására vonatkozó követelmény további adminisztratív terhet róhat egyes tagállamokra. E dokumentumok ugyanakkor szükségesek az átültetés teljességének és helyességének eredményes ellenőrzéséhez, ami a fentiekben ismertetett okokból alapvetően fontos; másfelől pedig nincs olyan kevesebb teherrel járó intézkedés, amely lehetővé tenné a hatékony ellenőrzést. A magyarázó dokumentumok emellett jelentős mértékben hozzájárulhatnak azon adminisztratív terhek csökkentéséhez, amelyek a megfelelés nyomon követése kapcsán a Bizottságra nehezednek. E dokumentumok hiányában jelentős mértékű erőforrás igénybevétele volna szükséges, illetve számos alkalommal fel kellene venni a kapcsolatot a nemzeti hatóságokkal ahhoz, hogy a Bizottság valamennyi tagállam esetében fel tudja térképezni az átültetési módszereket.

A fentiek miatt indokolt arra kérni a tagállamokat, hogy az átültető intézkedések bejelentésével együtt egy vagy több olyan dokumentumot is benyújtsanak, amely(ek) kifejti(k) a hulladékjogi szabályozást módosító irányelvek rendelkezései és a nemzeti átültető jogszabályok megfelelő részei közötti összefüggéseket.

3.5. A Bizottság felhatalmazáson alapuló és végrehajtási hatáskörei

A 2008/98/EK irányelvet érintő javaslat 1. cikkének 4., 5., 6., 9., 11., 14., 15., 18., 19., 21. és 22. pontja, a 94/62/EK irányelvet érintő javaslat 1. cikkének 4., 6., 7., 9. és 10. pontja, az 1999/31/EK irányelvet érintő javaslat 1. cikkének 6. és 7. pontja, valamint a 2000/53/EK és a 2012/19/EU irányelv vonatkozásában előterjesztett javaslat 1. és 3. cikkében szereplő módosítások olyan rendelkezéseket tartalmaznak, amelyek felhatalmazáson alapuló és végrehajtási hatásköröket ruháznak a Bizottságra, és egyúttal megállapítják az érintett jogi aktusok elfogadásának eljárását.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatok nem lesznek hatással az Európai Unió költségvetésére, ezért nem kíséri őket a költségvetési rendelet (az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet) 31. cikkében előírt pénzügyi kimutatás.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹²,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére¹³,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A környezet minőségének védelme, megőrzése és javítása, az emberi egészség védelme, a természeti erőforrások körültekintő és ésszerű hasznosítása, valamint a valóban körforgásos gazdaság kiépítése érdekében javítani kell az Európai Unióban folytatott hulladékgazdálkodás színvonalát.
- (2) A hulladéklerakókban való elhelyezés korlátozására vonatkozóan az 1999/31/EK tanácsi irányelvben¹⁴ előírt célértékeket módosítani kell, hogy jobban tükrözzék az Uniónak a körforgásos gazdaság felé való elmozdulás iránti ambícióját, valamint hogy a nem veszélyes hulladék hulladéklerakókban való elhelyezésének korlátozásával előrelépés történjen a nyersanyag-politikai kezdeményezés¹⁵ végrehajtásában.
- (3) Ahhoz, hogy a célértékek meghatározása a rendelkezésre álló adatok alapján történjen, illetve lehetővé váljon a megfelelő nyomon követés, a települési hulladék fogalmát egyértelműen meg kell határozni és összhangba kell hozni azzal a fogalom meghatározással, amelyet az Európai Statisztikai Hivatal és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet statisztikai célokra használ, és amelynek alapján a tagállamok már több éve szolgáltatnak adatokat.
- (4) A hulladékjogi előírások következetességének fokozása érdekében az 1999/31/EK irányelvben található fogalom meghatározásokat hozzá kell igazítani a 2008/98/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelvben¹⁶ találhatóakhoz.

¹² HL C [...], [...], [...] o.¹³ HL C [...], [...], [...] o.¹⁴ A Tanács 1999. április 26-i 1999/31/EK irányelve a hulladéklerakókról (HL L 182., 1999.7.16., 1. o.).¹⁵ COM(2008) 699 és COM(2014) 297.¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. november 19-i 2008/98/EK irányelve a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

- (5) Környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi szempontból egyértelműen előnyös tovább korlátozni a hulladék hulladéklerakókban való elhelyezését, első lépésként az elkülönítve gyűjtött hulladékáramok, például a műanyagok, a fémek, az üveg, a papír és a biohulladék tekintetében. Az elkülönítve gyűjtött hulladékokból származó maradékhulladék újrafeldolgozásának vagy egyéb formában történő hasznosításának műszaki, környezeti vagy gazdasági megvalósíthatóságát figyelembe kell venni a hulladéklerakókban való elhelyezésre vonatkozó korlátozás végrehajtásakor.
- (6) A települési hulladékon belül jelentős részarányt képvisel a biológiailag lebontható települési hulladék. A biológiailag lebontható, kezeletlen hulladék hulladéklerakókban való elhelyezése súlyos kedvezőtlen környezeti hatásokkal jár az üvegházhatásúgáz-kibocsátás, valamint a felszíni vizek, a talajvíz, a talaj és a levegő szennyezése formájában. Noha a biológiailag lebontható hulladék hulladéklerakóktól való eltérítése tekintetében az 1999/31/EK irányelv már előír célértékeket, a biológiailag lebontható hulladék hulladéklerakókban való elhelyezésére vonatkozóan helyénvaló további korlátozásokat megállapítani, méghozzá a 2008/98/EK irányelv 22. cikkének megfelelően elkülönítve gyűjtött, biológiailag lebontható hulladék hulladéklerakókban való elhelyezésének betiltásával.
- (7) Számos tagállam még nem alakította ki teljes mértékben a szükséges hulladékgazdálkodási infrastruktúráját. A hulladéklerakók igénybevételének csökkentésére vonatkozó célérték megállapítása tovább ösztönzi az elkülönített gyűjtést és a hulladékok válogatását és újrafeldolgozását, lehetővé téve annak elkerülését, hogy az újrafeldolgozásra alkalmas hulladékok a hulladékhierarchia alján rekedjenek.
- (8) A hulladéklerakók igénybevételének fokozatos csökkentése elengedhetetlen az emberi egészségre és a környezetre káros hatások megelőzéséhez, valamint annak biztosításához, hogy a gazdasági szempontból értékes hulladékhulladékok a megfelelő hulladékgazdálkodásnak köszönhetően és a hulladékhierarchiával összhangban fokozatosan ténylegesen hasznosításra kerüljenek. E csökkentéssel el kell kerülni, hogy a maradékhulladék – például energetikai hasznosítás vagy a kezeletlen települési hulladék alacsony minőségű terméket eredményező mechanikai-biológiai úton történő – kezelésére szolgáló létesítményekben túlzott kapacitás alakuljon ki, ami veszélyeztetheti a 2008/98/EK irányelv 11. cikkében rögzített, a települési hulladék újrahasználatra való előkészítésére és újrafeldolgozására vonatkozó hosszú távú uniós célok elérését. Ehhez hasonlóan, az emberi egészséget vagy a környezetet érő káros hatások megelőzése érdekében a tagállamoknak ugyan meg kell tenniük minden szükséges lépést annak érdekében, hogy csak kezelt hulladék kerüljön a hulladéklerakókba, azonban gondoskodni kell arról, hogy e kötelezettség betartása a települési maradékhulladék kezelésében ne vezessen kapacitásfeleslegek kialakulásához. Ezen túlmenően a 2008/98/EK irányelv 11. cikkében megállapított célértékek és az ezen irányelv 5. cikkében a hulladéklerakók igénybevételének csökkentésére vonatkozóan meghatározott célérték közötti összhang biztosítása, valamint a szóban forgó célértékek eléréséhez szükséges infrastruktúra és beruházások összehangolt tervezése érdekében azoknak a tagállamoknak, amelyek a települési hulladék újrafeldolgozására vonatkozó célértékek elérésére hosszabb határidőt kaptak, több időt kell biztosítani a hulladéklerakók igénybevételének 2030-ig történő csökkentésére vonatkozó cél megvalósítására is.
- (9) Ezen irányelv jobb, a határidőkhöz jobban igazodó és egységesebb végrehajtása és a végrehajtás hiányosságainak előrejelzése érdekében fel kell állítani egy korai

előrejelző rendszert, amely lehetővé teszi a gyenge pontok észlelését és azt, hogy a beavatkozás már jóval a célértékek teljesítésének határideje előtt megtörténjen.

- (10) A tagállamok által háromévente összeállított végrehajtási jelentések nem bizonyultak hatékony eszköznek a megfelelés ellenőrzése és a helyes végrehajtás biztosítása szempontjából, ugyanakkor szükségtelen adminisztratív terhet jelentenek. Ezért helyénvaló hatályon kívül helyezni a tagállamokat ilyen jellegű jelentések készítésére kötelező rendelkezéseket, és helyettük a megfelelés ellenőrzésére kizárólag azokat a statisztikai adatokat kell felhasználni, amelyeket a tagállamok évente megküldenek a Bizottságnak.
- (11) A tagállamok által szolgáltatott statisztikai adatok alapvető fontosságúak ahhoz, hogy a Bizottság értékelni tudja az egyes tagállamok hulladékjogi előírásoknak való megfelelését. A statisztikai adatok minőségét, megbízhatóságát és összevethetőségét fokozni kell a hulladékokkal összefüggő adatszolgáltatás egységes belépési ponton keresztül történő teljesítésével, az elavult adatszolgáltatási követelmények megszüntetésével, a nemzeti adatszolgáltatási mechanizmusok összehasonlító értékelésével és az adatminőség-ellenőrzési jelentés bevezetésével. A hulladékgazdálkodás területén a megbízható adatszolgáltatás nélkülözhetetlen a hatékony végrehajtáshoz és az adatok tagállamok közötti összehasonlíthatóságához. Ezért akkor, amikor az 1991/31/EK irányelvben meghatározott célértékek teljesítéséről összeállítják jelentéseiket, a tagállamoknak a Bizottság és a tagállamok nemzeti statisztikai hivatalai által közösen kidolgozott legújabb módszertant kell alkalmazniuk.
- (12) Az 1999/31/EK irányelv kiegészítése, illetve módosítása érdekében – különös tekintettel mellékleteinek a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítására – a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a 16. cikk vonatkozásában a Szerződés 290. cikke alapján jogi aktusokat fogadjon el. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időszerű és megfelelő továbbításáról. A mellékletek módosítása kizárólag az ezen irányelvben megállapított elvekkel összhangban történhet. Ennek érdekében a II. mellékletet illetően a Bizottságnak figyelembe kell vennie a vizsgálatokra és az átvételi kritériumokra vonatkozóan a II. mellékletben megállapított általános elveket és általános eljárásokat. Ezen túlmenően meg kell állapítania minden egyes hulladéklerakó-kategória vonatkozásában – és szükség esetén az egyes kategóriákon belüli hulladéklerakó-típusok vonatkozásában, ideértve a földfelszín alatti tárolást is – az alkalmazandó specifikus kritériumokat, vizsgálati módszereket és a kapcsolódó határértékeket. A mellékletekkel összefüggésben a Bizottságnak meg kell fontolnia, hogy az ezen irányelv hatálybalépésétől számított két éven belül a hulladéklerakókkal kapcsolatos ellenőrzési, mintavételi és elemzési módszerek szabványosítására irányuló javaslatokat fogadjon el.
- (13) Az 1999/31/EK irányelv egységes végrehajtási feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságot a 3. cikk (3) bekezdése, az I. melléklet 3.5. pontja és a II. melléklet 5. pontja vonatkozásában végrehajtási hatáskörrel kell felruházni. Ezeket a hatásköröket

a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹⁷ megfelelően kell gyakorolni.

- (14) Az 1999/31/EK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (15) A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával¹⁸ összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben mellékelnek egy vagy több olyan dokumentumot, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszköz megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó indokoltnak tartja az ilyen dokumentumok megküldését.
- (16) Mivel ezen irányelv célkitűzéseit, nevezetesen az Unióban folytatott hulladékgazdálkodás színvonalának javítását, valamint a környezet minőségének védelméhez, megőrzéséhez és javításához, az emberi egészség védelméhez, illetőleg a természeti erőforrások körütekintő és ésszerű hasznosításához ezen keresztül való hozzájárulást a tagállamok külön-külön nem képesek megfelelően megvalósítani, és azok – figyelemmel az intézkedések nagyságrendjére vagy hatásaira – az Unió szintjén jobban megvalósíthatók, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének megfelelően a szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az ugyanazon cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban ez az irányelv nem lépi túl az említett célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Módosítások

Az 1999/31/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) a »hulladék«, a »települési hulladék«, a »veszélyes hulladék«, a »hulladéktermelő«, a »hulladékbirtokos«, a »hulladékgazdálkodás«, az »elkülönített gyűjtés«, a »hasznosítás«, az »újrafeldolgozás« és az »ártalmatlanítás« fogalom meghatározása tekintetében a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv(*) 3. cikkében található fogalm meghatározások alkalmazandók;

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2008. november 19-i 2008/98/EK irányelve a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).”;

b) a b), a c) és az n) pontot el kell hagyni.

2. Az 5. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdésből a következő mondatot el kell hagyni:

„A Tanács a c) pontban meghatározott időpont előtt két évvel felülvizsgálja a fenti célt a Bizottság jelentése alapján, amely a tagállamoknak az a) és b) pontokban

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 182/2011/EU rendelete a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

¹⁸ HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

foglalt célok megvalósítása során szerzett gyakorlati tapasztalatairól szól, és amelyet szükség szerint, a környezetvédelem magas szintjének biztosítása érdekében, a fenti célok megerősítésére vagy módosítására tett javaslat egészít ki.”;

b) a (3) bekezdés a következő f) ponttal egészül ki:

„f) a 2008/98/EK irányelv 11. cikkének (1) bekezdése és 22. cikke alapján elkülönítve gyűjtött hulladék.”;

c) a cikk a következő (5), (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A tagállamok hozzák az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy a hulladéklerakókban elhelyezett települési hulladék mennyisége 2030-ra a képződő települési hulladék összmennyiségének 10 %-ára csökkenjen.

(6) Az (5) bekezdésben említett célérték elérésére Észtország, Görögország, Horvátország, Lettország, Málta, Románia és Szlovákia kaphat további öt évet. Az e rendelkezéssel élni kívánó tagállamok e szándékukról legkésőbb 24 hónappal az (5) bekezdésben megállapított határidő lejárta előtt értesítik a Bizottságot. Hosszabbítás esetén a tagállamok hozzák az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy a hulladéklerakókban elhelyezett települési hulladék mennyisége 2030-ra a képződő települési hulladék összmennyiségének 20 %-ára csökkenjen.

Az értesítéshez mellékelni kell egy végrehajtási tervet, amely ismerteti a célértékek új határidőre való elérését biztosító intézkedéseket. A tervnek ezenkívül tartalmaznia kell egy részletes ütemtervet a javasolt intézkedések végrehajtásáról, valamint egy értékelést azok várható hatásairól.

(7) A Bizottság legkésőbb 2024. december 31-ig megvizsgálja, hogy van-e lehetőség az (5) bekezdésben megállapított célérték további csökkentésére, valamint a települési hulladéktól eltérő nem veszélyes hulladék hulladéklerakókban való elhelyezésére vonatkozó korlátozások bevezetésére. E célból a Bizottság – adott esetben javaslattal kiegészített – jelentését továbbítani kell az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.”

3. Az irányelv a következő 5a. cikkel egészül ki:

„5a. cikk

Korai előrejelző rendszer

(1) Az 5. cikk (5) és (6) bekezdése szerinti célértékek teljesítésében elért eredményekről a Bizottság az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel együttműködve jelentést készít legkésőbb három évvel minden egyes, az említett rendelkezésekben megállapított határidő lejárta előtt.

(2) A Bizottság az (1) bekezdésben előírt jelentéseiben:

a) minden egyes tagállamra vonatkozóan megbecsli a célértékek teljesítésének mértékét;

b) felsorolja azokat a tagállamokat, amelyek esetében fennáll a veszélye annak, hogy a célértékek nem fognak határidőre teljesülni, és megfelelő ajánlásokat fogalmaz meg az érintett tagállamok számára.”

4. A 6. cikk a) pontja a következő mondattal egészül ki:

„A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az e ponttal összhangban meghozott intézkedések ne veszélyeztessék a 2008/98/EK irányelvben – különösen annak

11. cikkében – meghatározott, az újrahasználatra való előkészítés és az újrafeldolgozás fokozásával kapcsolatos célok elérését.”

5. A 11. cikk (2) bekezdésének második albekezdését el kell hagyni.

6. A 15. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„15. cikk

Adatszolgáltatás

(1) A tagállamok az 5. cikk (2) és (5) bekezdésének végrehajtása tekintetében minden egyes naptári évre vonatkozóan adatokat szolgáltatnak a Bizottságnak. Az adatokat elektronikus úton kell benyújtani az adatgyűjtés tárgyévének végét követő 18 hónapon belül. Az adatszolgáltatást a Bizottság által az (5) bekezdésnek megfelelően meghatározott formátumban kell teljesíteni. Az első adatszolgáltatásnak a *[beírandó évszám: az ezen irányelv átültetése utáni év]*. január 1-jétől *[beírandó évszám: az ezen irányelv átültetésének éve utáni év]*. december 31-ig terjedő időszakra kell vonatkoznia.

(2) A tagállamok az 5. cikk (2) bekezdésében foglalt célértékek teljesítésére vonatkozóan 2025. január 1-jéig teljesítenek adatszolgáltatást.

(3) Az e cikk alapján a tagállamok által szolgáltatott adatokhoz minőség-ellenőrzési jelentést kell mellékelni.

(4) A Bizottság megvizsgálja az e cikknek megfelelően szolgáltatott adatokat, majd jelentést tesz közzé a vizsgálat eredményeiről. A jelentésnek ki kell terjednie az adatgyűjtés szervezésének, az adatok forrásainak és a tagállamok által használt módszertannak az értékelésére, valamint ezen adatok hiánytalanságára, megbízhatóságára, időszerűségére és konzisztenciájára. Az értékelés javító célú konkrét ajánlásokat is tartalmazhat. A jelentést háromévente kell elkészíteni.

(5) A Bizottság az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatás formátumát megállapító végrehajtási aktusokat fogad el. Ezeket a végrehajtási aktusokat az ezen irányelv 17. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárással kell elfogadni.”

7. A 16. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„16. cikk

A mellékletek módosítása

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 17a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a mellékleteknek a tudományos és a műszaki fejlődéshez való hozzáigazítása érdekében.”

8. A 17. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„17. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot a 2008/98/EK irányelv 39. cikkével létrehozott bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet(**) értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre való hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 182/2011/EU rendelete a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).”

9. Az irányelv a következő 17a. cikkel egészül ki:

„17 a. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottság 16. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól [*beírandó dátum: ezen irányelv hatálybalépésének napja*]-tól/-től kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 16. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) A 16. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, vagy ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.”

10. A III. melléklet 2. pontjának első albekezdését el kell hagyni.

2. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb [*beírandó dátum: tizennyolc hónappal ezen irányelv hatálybalépése után*]-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

a Tanács részéről

az elnök